

Patientlagen

För att stödja medlemmarna i genomförandet av patientlagen beslöt hälso- och sjukvårdsdirektörsnätverket, informationsdirektörsnätverket och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) under våren 2014 att inrätta en gemensam arbetsgrupp. Denna arbetsgrupp har utarbetat ett "startpaket" som denna powerpoint-presentation är en del av. Den är tänkt att användas för förankring och informationsspridning i kommuner, landsting och regioner.

Materialet är fritt att använda och utveckla men vi vill att ni vid förändringar anger källa alternativt lägger över materialet i ett eget bildspel.

Vid frågor kontakta:

hasse.knutsson@skl.se

olle.olsson@skl.se

sofia.tullberg@skl.se

eva.westerling@skl.se

Utveckling patientinflytande

- 70-talet New public management
- Nacka:
  - 1985 Fotvårdscheck
  - 1992 Barnomsorgspeng, Skolpeng, äldreomsorgscheck
- 1993 Husläkarlagen
- 1998 – 2005 Vårdgarantin
- 2001 Rekommendation om valmöjligheter

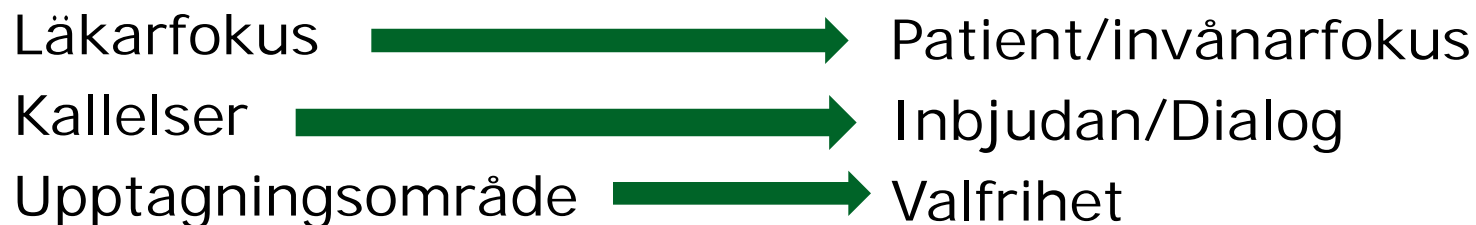

Utveckling patientinflytande

- 2007 Valfrihet primärvård Halland
- 2009 Lag om valfrihetssystem
  - ✓ Individens val styr
  - ✓ Tvingande för landsting vid införandet av vårdval inom primärvården from 1 januari 2010
  - ✓ Utvecklas även inom specialistvård (Stockholm m.fl.)
- **2015 Ny patientlag**

Utveckling

Ställer krav på information
och nytt förhållningssätt!

Patientmaktsutredningen

1. Prop. 2013/14:106 **Patientlag**.
Beslut i riksdagen före sommaruppehållet 2014.
Träder ikraft **1 jan. 2015**
2. Lag om organisation av hälso- och sjukvårdsverksamhet.
Socialdepartementet bereder.

Hälso- och sjukvårdslagen upphör

Syftet med ny patientlag

- Stärka och tydliggöra patientens ställning
- Främja patientens integritet, självbestämmande och delaktighet.

Ny patientlag 2015

- Inledande bestämmelser (1 kap.)
- Tillgänglighet (2 kap.)
- **Information (3 kap.)**
- Samtycke (4 kap.)
- Delaktighet (5 kap.)
- Fast vårdkontakt och individuell planering (6 kap.)
- Val av behandlingsalternativ och hjälpmedel (7 kap.)
- Ny medicinsk bedömning (8 kap.)
- **Val av utförare (9 kap.)**
- Personuppgifter och intyg (10 kap.)
- Synpunkter, klagomål och patientsäkerhet (11 kap.)

Patientlagen – stärka patientens ställning

- Möjlighet att välja utförare i andra landsting
- Ett förtydligat krav på information

Möjlighet att välja utförare i andra landsting

Patientlagen – öppen vård

- Välja **öppen** vård i andra landsting
- Omfattas inte av vårdlandstingets vårdgaranti
Följa hemlandstingets remisskrav
I övrigt samma villkor som vårdlandstingets egna invånare
- Lista sig i andra landsting
- Få ny medicinsk bedömning
- Välja samtliga behandlingsalternativ i öppen vård
- Välja fast läkar- och vårdkontakt

Översyn av riksavtalet för utomlänsvård

Utvidgad öppenvård: avtals- remiss- och fakturarutiner

Sluten vård oförändrat:

- Val inom den slutna länssjukvården
- Efter det att behovet har fastställts av hemlandstinget
- Godkännande i förväg av hemlandstinget

Patientlagen 9 kapitlet 1 §

En patient som omfattas av ett landstings ansvar för hälso- och sjukvård ska inom eller utom detta landsting få möjlighet att välja utförare av offentligt finansierad öppen vård.

Komplettering av HSL 4 § andra st.

Landstinget ska erbjuda öppen vård åt dem som omfattas av ett annat landstings ansvar för hälso- och sjukvård. Dessa patienter omfattas inte av landstingets vårdgaranti. I övrigt ska vården ges på samma villkor som dem som gäller för de egna invånarna.

Komplettering av HSL 4 § tredje st.

Om patienten omfattas av ett annat landstings ansvar för hälso- och sjukvård enligt 3 § svarar det landstinget för kostnaderna för vård som patienten ges med stöd av andra stycket. Detta gäller dock inte om det landstinget ställer krav på remiss för vården och dessa remissregler inte följs.

Övergångsbestämmelser

Bestämmelsen om landstingens skyldighet att erbjuda öppen vård till patienter som kommer från andra landsting gäller inte vård som ges enligt avtal om hälso- och sjukvårdstjänster som ingåtts före ikraftträdandet, så länge avtalet gäller.

Efter ikraftträdandet får avtalet inte förlängas utan att bestämmelsen beaktas.

Förtydligt krav på information. Patientlagen 3 kap. Information

1 § Patienten ska få information om:

1. sitt hälsotillstånd,
2. de metoder som finns för undersökning, vård och behandling,
3. de hjälpmedel som finns för personer med funktionsnedsättning,
4. vid vilken tidpunkt han eller hon kan förvänta sig att få vård,
5. det förväntade vård- och behandlingsförloppet,
6. väsentliga risker för komplikationer och biverkningar,
7. eftervård, och
8. metoder för att förebygga sjukdom eller skada.

Förtydligt krav på information. Patientlagen 3 kap. Information

2 § Patienten ska även få information om:

1. möjligheten att välja behandlingsalternativ, fast läkarkontakt samt vårdgivare och utförare av offentligt finansierad hälso- och sjukvård,
2. möjligheten att få en ny medicinsk bedömning och en fast vårdkontakt,
3. vårdgarantin, och
4. möjligheten att hos Försäkringskassan få upplysningar om vård i ett annat EES-land eller i Schweiz

Stöd från SKL i implementeringen

- SKL samarbetar med representanter för informations- och hälso-och sjukvårdsdirektörerna och med andra etablerade nätverk t.ex. vårdval och tillgänglighet samt med 1177 Vårdguiden.
- Informationsinsatser: SKL-cirkulär, PM, PP-bilder, Frågor och svar m.m.
- Målgrupper:
  - ✓ Invånare och patienter
  - ✓ Hälso- och sjukvårdspersonal
  - ✓ Tjänstemän och politiker

Vad görs under 2014 och av vem?

Vad behöver göras på längre sikt?

SKL i samarbete med landstingen

- Informationsmaterial har tagits fram under våren
- SKL-cirkulär under hösten 2014
- Nationell konferens under hösten 2014
- Nytt riksavtal fr.o.m. 1 jan. 2015
- Webblösning för listning över landstingsgränser
- Faktureringsrutiner (hanteras via ek.direktörsnätverket)
- "Verktygslåda" med befintligt material

Landstingen själva

- Strategier för implementering av lagen
- Patientströmmar
- Indikationsgränser
- Faktureringsrutiner

INERA/1177 Vårdguiden

- Informationskampanj riktad till invånare och patienter

Förändrat befolkningsansvar

Beskattningsrätt

Länets befolkning

Betalningsansvar

Länets befolkning

Vårdansvar

De som söker
öppenvård i länet